

Tjóðveldisflokkurinn**Hvar er stoltleiki okkara?**

Tað hefur leingi verið rættiliga greitt, at ein alt vaksandi partur av Føroya fólki aftur ynskir, at føroyskt tjóðveldi verður sett á stovn. Orsøkin ella -sakarnar til tjóðveldisrákið er helst fyrst og fremst, at høvdu kreppuárinu fingi flestu føroyingar at ásanna, at danir høvdu ikki rygg til tað álít, sum føroyski veljarin sýndi teimum 7. juli 1994, tá Sambandsflokkurinn bleiv størsti flokkur á tingi. Tíðin hefur bæði víst og prógvað, at tá á stendur er Danmark ikki tryggdin fyri okkara vælferð. Ei heldur at seta munadygg tiltøk í verk, sum kundu lívbjarga okkum. Og ei heldur ført fyri at skúgva egna grýnd og egin áhugamál til viks, tá okkara figgiarheimur ók á knønum. Tað danir megnaðu høvdu kreppuárinu var at kunngera, at vit sjálvi høvdu ábyrgd av vælferð okkara, at seta ómenniskjastig og veru-

leikaleys tiltøk í verk á vinnuøkinum, og at hjálpa Den Danske Bank til at lumpa landsstýrið til at keypa ein banka á húsagangi.

Roknistykkið

Í 1994 vóru tey ikki nógv, sum alment torðu at viðganga tjóðveldissamkenslu sína. Kappingin fyri at sleppa á E listarnar var heldur ikki nevnið. Men nú í 1998 tróðkast bæði menn og kvinnur um at sleppa at umboða loysingarflokkinn á tingi. Tey siga, at bæði val og valskeldi helst verður mest søguliga nakrantíð. Tí vilja tey sleppa at standa á brúnni og rópa omaná dekkið: Loysið nú dreingir, skipið siglir um ein tíma.

Men hóast rák og alt annað er við flokkinum, so eru tað so nógv - eisini valevni - sum kera sína neyð um, at tey fáa ikki fólk sannførd

um at traðka tjóðveldisleiðina, uttan so tey fáa lídna roknistykki lagt á borði. Við øðrum orðum, at fólk krevja at fáa prógv fyri árligu skiferuni ella Mallorcatúrnum, áðrenn krossurin verður settur. Og neyðars valevni síggja ein krossin fyri og annan eftir fara aðrar leiðir.

Tað er væl skiljandi, at fólk vilja hava eina ábending um, at tey fara ikki at líva munandi verri tann dag-

in, føroyska tjóðveldi er veruleiki. Men at fólk ikki hava dirvi og vilja til at gera tað, øll onnur fólkasløg í heiminum høvdu gjørt, bert tí tey eru bangin fyri at missa møguleikan fyri dusandi marglætinum. Øll onnur høvdu tíkið avleiðingar av, at móðurlandi hevði bæði svið og snýtt hjálendi, fyri at bjarga stórkapitalistiskum áhugamáli um í egnum landi. Og heldur enn at hugsa um, hvussu nógvur peningur var at missa, so høvdu tey kanska rokna við møguligum mistum mannalívum.

Nú fari eg iki at elva til vápnabán uppreistur, men eg loyvi mær tó at spyrja: **HVAR ER STOLTLEIKI OKKARA?**

Finnur Helmsdal,
tjóðveldismaður

Føtur undir egið borð

Góðu veljarar, komandi lögting, tað sum verður valt 30. apríl 1998, kemur at leggja karmar fyri føroyska samfelagið inn í komandi øld, ta 21. øldina, og hvussu ynskja vit, at samfelagið skal verða. Um vit einki gera og bert lata standa til, klandrast og bitast, so verður tað ikki long tíð, til vit einki, ja, als einki skulu hava at sagt, hvørki so ella so í hesum okkara kera landi, tað sum okkara forfedrar hava stríðst fyri, at teirra eftirkomarar skulu kunna líva her á landi, verður av ongum.

Teir stríddust fyri tí føroyska málinum og tað var ikki lætt. Í dag elska allir føroyingar (rættir føroyingar) okkara mál, teir stríddust fyri okkara merki (flaggi) og tað var heldur ikki lætt. Í dag elska allir føroyingar (rættir føroyingar) okkara merki. Hetta gjørdur teir, fyri at vit skuldu føla okkum sum føroyingar og at tað er her vit hoyra til og hava uppruna, óansæð hvar vit enn eru á jørð, so eru vit føroyingar serstøk tjóð fyri okkum, við egnum máli, merki og mentan annars, og tað er góður arður.

Tað fløvar, tá okkara ungdómur er í øðrum londum, tjóðsangurin verður sungin og merkið drigið á stong. Tá fær ein klump í hálsin óansæð, hvussu sterk ein heldur seg vera.

Vit hoyra frá okkara flogfelag, Atlantsflog, at teir hava megnað at fáa føtur undir egið borð, og tað skulu teir hava hjartaliga tillukku við, somuleiðis okkara flaggskip »Norðna«, bæði eru ein stoltleiki fyri okkara tjóð.

Hetta vísir, at tá vit standa saman, so ber tað til. Eitt gott hugskot kann koma frá einum lítlum menniskja, men um staðið verður saman um tað hugskotið, so kann tað verða til veruleika, okkum øllum til frama.

Føroya mál á manna tungu merkir, her býr Føroya fólk, slektir fornu og tær ungu eyðkendu seg sum ein bólk, ið helt fast við fedramál, virdu tað av hug og sál, gloyndu ikki ættarbandið; byggja tí enn hetta landið. (J. Patursson).

Her á fedranna stað vil eg verða, her mín sál finnur hvílu og frið, eg sum barn lærði tokka at bera, hesa bygd eins og fólk hennar við. Og tá vesturskinið skínur, purpurliitt á mín lívsdag síðstu ferð, vil eg hvíla har fedrarnir mínir fingi hvíld eftir stríð og streivið her. (NePtuN).

Tað má ikki henda, at vit missa land okkara. Tað skal verða so, at tað eru vit, sum siga, hvat og hvussu. Eitt, sum eg serliga undrist á í dag, tað er at tú uttan nakað kann fáa EU pass. Eg veit eisini, at tað er lættari at ferðast um lond við einum EU passi, men fáa hesi fólk nakrantíð føroyskt pass aftur?

Um so var, at vit vóru harrar í egnum landi, so var tað ikki so umráðandi, men tað eru vit ikki. Vit vita, at stýrandi menn siga, at vit eru danir, og skulu bara tiga, nei, tað skulu vit ikki. Vit búgva møguliga í einum av heimins ríkastu londum, vit vita bara ikki av tí. Vit búgva og koma altíð at búgva í einum av heimins reinastu londum her í Føroyum, og tað verður um nøkur fá ár ein fyrimunur, at vindur, regn og streymur reinsa okkara sjógv, luft og land.

Eitt, sum er umráðandi, tað er at har sum vit føroyingar vilja búgva í hesum landi, har mugu og skulu vit fáa loyvi at búgva. Tað er sera umráðandi, og tað gevur eina sterkari tjóð. Standa vit saman og trúgva á okkara land, okkara fólk og á Gud, tá megna vit alt. Gott val og Gud signi okkara land og fólk.

Jógván Krosslá,
valevni Tjóðveldisflokksins
í Suðuroy,
Listi E

Roykur, men ongin grind

Viðhvørt gongur tað, men ikki altíð - hetta, at meyla okkurt nógv uppisaman, so at fólk at enda halda tað vera sannleikan og allan sannleikan. Tað kunna vera eini beinleiðis ósannindi, sum vinna frama á henda hátt. Tað kann eisini vera ein villileiðing ella ein rongjan, ein snaran.

Tað er víst okkurt av hesum seinna, sum Javnaðarflokkurinn við floksformanninum Jóhannesi Eidesgaard á odda roynir í málinum um víðurskiptini Danmarkar og Føroya ímillum. Ferð eftir ferð verður sagt og skrivað, at Javnaðarflokkurinn við sínum uppskoti um stjórnálagnevnd og sjálvstýrslóg sum einstaki flokkur hevur víst á gongdar leiðir. Aðrar flokkar, serliga Tjóðveldisflokkinn, flættast ikki við.

Onki uppskot er um sjálvstýrslóg
Lat tað vera sligið fast við

10 tumma seymi: Javnaðarflokkurinn hevur als onki uppskot gjørt um nakra sjálvstýrslóg. Eitt slíkt uppskot er ongantíð komið á tingborð. Tað hevur ikki so frægt sum sæð dagsins ljós í Sosialinum.

Harafurtimóti hevur Javnaðarflokkurinn skotið upp at seta eina stjórnálagnevnd. Men tað er rættiliga ógreitt, hvat nevndin skal gera. Okkurt. Og tilmæli um broytt víðurskipti við Danmark skula vera so lin, at allir flokkar, tvs. eisini Sambandsflokkurinn, kunna góðtaka tey.

So kann ein og hvør gita sær til, hvussu »sjálvstýrslóg« hjá Javnaðarflokkinum fer at siggja út.

Uppskoti Javnaðarflokksins er nógvur roykur, men ongin grind.

Tann gongda leiðin
Harafurtimóti hevur Tjóðveldisflokkurinn við sínum

uppskoti um »Framtíðarstaða Føroya« í fleiri tingsettum við nágreiniliga, hvat eigur, má og skal gerast í víðurskiptunum landanna millum.

Í valskránni hevur flokkurin sett hetta sama upp sum eitt beinleiðis tilboð til aðrar flokkar um samstarv eftir valið við tí fyri eyga at broyta tey ríkisrættarlugu víðurskiptini.

Tjóðveldisflokkurinn skjýtur upp,

- at Løgtingið setir eina grundlógarnnevnd at gera

uppskot um eina føroyska grundlóg.

- at hetta uppskot verður lagt fyri tingið, og tá tað er samtykt har, verður tað lagt fyri fólkíð á fólkaatkvøðu, - at farið verður undir at byggja upp føroyskar samfelagsskipanir á øllum økjum,

- at tingingar verða við Danmark um, hvussu alt hetta verður framt, hvussu gerast skal upp figgarliga, og hvussu framtíðar samstarv skal vera um uttanríkis-, heilsu- og útbúgvingarmál.

Ja, hetta er eitt fúgilt uppskot. Her er nakað at halda um. Og nakað at ganga saman um.

Her nógv grind - og ikki bara roykur.

Finnogi Ísakson

Vit gjalda sjálv

fyrir tær tænastur vit fáa frá ríkissjúkrahúsinum

Ræðmyndin um at vit ikki framhaldandi kunnu keypa tænastur frá ríkissjúkrahúsinum, tá Føroyar eru vorðnar sjálvstøðug tjóð, er beinleiðis ósinn.

Vit gjalda sum er, sjálvi kostnaðin fyri allar sjúklingar, ið verða sendir av landinum til sjúkrahúsið, ið vit ikki sjálvi eru fyri at geva.

Tá ið vit taka avgerð um at loysa frá Danmark, fara vit

undir samráðingar um framtíðarstarv við Danmark og onnur lond um sjúkrahús-, útbúgvingar- og uttanríksmál. At samstarva við onnur á hesum økjum er ikki nakað nýtt fyrirgildi, tað er sera vanligt. Eisini tey stóru londini hava brúk fyri tí og gera tað.

Tað ber ikki til at politikarar blíva við at koma við ósakligum argumentum fyri hví føroyingar ikki megna at líva í

sjálvstøðugum landi. Vit mugu koma víðari, og eitt er víst at vit megna bert vit vilja.

Í dag er stóran tann, at ríkisstuðulin figgjar ein minni og minni part av føroyska samfelagnum, heilt skjótt verður allur blokkstuðulin brúktur til at gjalda rentu- og avdráttir av okkara uttanlandsskuld.

Gera figgarliga og búskaparliga

upp við Danmark
Tá ið vit taka avgerð um at loysa frá Danmark, verður samstundis farið undir at gera figgarliga og búskaparliga upp við Danmark. Samráðingar verða um, hvussu uttanlandsskuld og blokkstuðul kunnu avgreiðast yvir eitt ávíst áramál.

Hildur Eyðundsdóttir,
valevni Tjóðveldisflokksins